

Kapu egy másik világba

Május 16-án, életének 84. évében elhunyt Josef de Ponte, budakeszi származású, Németországban élő festőművész, aki három éve lett Budakeszi díszpolgára. A művész mindössze egy évvel élte túl Klaus fiát. A tehetséges reklámszakember 52 évesen tragikus hirtelenséggel vesztette életét 2005. május 19-én. de Ponte Józseffel nem sokkal e tragédiát megelőzően készített beszélgetést a Budakeszi Iránytű németországi tudósítója, Albrecht György.

– A bor hónapjában, októberben születtem szüleim házában, a Kereszt (Kreuzgasse, később Kosuth Lajos) utca 6.-ban, 1922-ben. Itt is nőttem fel. Otthon általában németül beszélünk, magyarul az óvodában tanultam meg.
– *Mikor érkeztek a de Ponte ősök Pannóniába?*

– Philipp de Ponte mint tüzértsizt vett részt Buda török elleni felszabadításában 1686-ban. Később mint sebesült, majd katoná, végül mint polgár élt Budán. Fia, akit szintén Philippnek hívtak, a budakeszi Eszterle Katalint vette feleségül. Édesanyám Albrecht Anna Württembergből származott, családjunk a XVIII. századtól élt Budakeszin, paraszti életmódot folytattak.

– *Milyen értékeket kaptál szüleidtől?*
– Kitartást és művészi tehetséget, önbizalmat, családi gyökereket talán civil kurázsit és némi szorgalmat.
– *Mit jelent számodra a haza?*
– Identitást, jól ismert környezetet, Buda városát. Nyelvi otthonlétet.

– *Milyen könyveket olvastál fiatal korodban?*
– Minden May Károly könyvet, Verne Gyulát, Adam Müller-Guttenbrunn-t, később Gárdonyit is (akit eredetileg Zieglernek hívtak).
– *De Te mindenekelőtt a költészetet szereted.*

– Igen, legközelebb Lenau (aki bánáti volt) áll hozzám, azután Uhland, Schiller, Fontane, Rainer Maria Rilke, Josef Weinheber és fiatal dél-német és osztrák költők. A gazdaság magyar költészetéből Ady, Babits, Juhász Gyula, Kaffka Margit, József Attila. A klasszikus magyarok közül elsősorban a nagy Arany János. Toldit a gimnáziumban kívülről meg kellett tanulni, de nagy örömmre volt.
– *Milyen zene áll közel Hozzád?*

– A német klasszikusok és talán mivel földijeim is, nagyon szeretem őket: Haydn, Liszt, Bartók, Erkel. Szeretem az igazi népzene, úgy, ahogy szülőfalumban játszották, a magyart és más kárpát-medencei népeket is.

– *Ki a kedvenced a történelemben?*
– Thuringiai Erzsébet, mint erkölcsi példakép, akinek egyébként apja magyar, anyja német volt. A másik, aki mindig imponált nekem: Assisi Szent Ferenc. Lehetőségem volt róluk szóló könyveket illusztrálni.
– *Milyen értékeket kell gyermekeinknek tovább adnunk?*
– A Hegyi Beszéd tartalmát, a szeretetet, a megbocsátás adottságát és a keresztény hitvallást.

– *Mi az értelme a halálnak?*
– Az élet természetes lezárása, kapu egy

másik világba.

– *Elégedett vagy az életeddel?*

– Ha elégedett vagyok, akkor halott vagyok. Aki azt mondja, elégedett magával, az mások csodálatára vágyik. Az ember soha nem kész. Nincs a célnál, csak mindig úton van.

– *Hogyan telnek egy nyolcvan év feletti ember napjai?*

– Lassúbb lettem. Általában fél nyolckor kelek. Délelőttönként az újságok átnézése után két órát dolgozom, délután ugyanúgy egy-két óra munka. Gyakran barátokkal beszélgetünk és élvezzük az itteni borunkat. A vendégszeretet, baráti összejövetelek mindig fontosak voltak nálunk. A barátok elhosszabb gyermekeiket, unokáikat is. A szeretet egy vágy és soha nem teljesül be igazán. Törekednünk kell az életünkben arra is, hogy higgadtak legyünk. Sajnos ez nekem nem mindig sikerül.

– *Amilyen kíváncsi vagyok, engem a festő Josef de Ponte érdekelt, az alkotása, az elvei, mi az, ami fontos?*

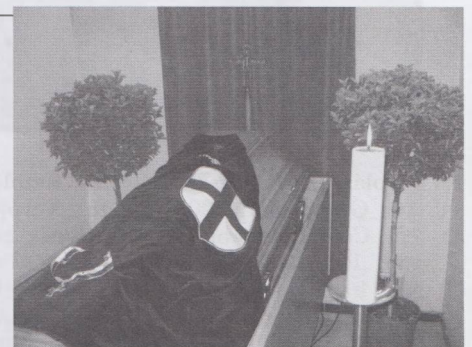
– Amire szükségem van – ma még: nyugalom, befelé figyelés, a képek, a templomi alkotások, díszítések, a falra készült művek mind az egyensúlyból, a megértésből, megragadásból és egy lehetetlenségi költészetből keletkeznek. Mindig összhangban az építő szándékkal. Új feszültségek, izgalmak és összefüggések felfedezése. Az érvényes mérce számomra, aminek meg kell felelnem, az a sajátom. A helyzet az, hogy magam előtt kell megállnom a helyem.

*Im Früh Sommer 2005 -
Josef de Ponte*

2005 kora tavaszán
Josef de Ponte

Május 6-án találkozót rendezett Neckarsulmban a budakeszi kitelepítettek németországi társasága, a Budakesser Gemeinschaft. Mintegy 220 volt budakeszi és hozzátartozója jelent meg a találkozón. dr. Thomas Gerhard atya tartott misét a Frauenkirche-ben. A szentmise keretében lépett fel a heinsheimi Ofner-Bergland kórus Stephan Pfundt karmester vezetésével, majd a Kolping-házban összegyűlt vendégeknek kávéval és saját készítésű süteményekkel kedveskedett a Budakesser Gemeinschaft vezetősége. A rendezvényen Müller János bemutatta a kitelepítés 60. évfordulójára rendezett budakeszi megemlékezéseken készített felvételeit, hogy azok is láthassanak néhány jelenetet erről a meghatározó budakeszi rendezvényről, akiknek nem volt módjában személyesen hazautazni.

de Ponte Józsefet május 23-án fél kettőkor búcsúztatták a németországi Schwaigern temetőjében. Furcsa volt a ravatalozóban látni a Német Rend fekete köpenyével letakart kororsóját, miközben napsugarak vetődtek rá éppen az ő keze nyomát viselő színes ablakmozaikokon keresztül. A világ sok pontján fellelhető de Ponte József művei, főként az otthonál és műhelyül választott baden-württembergi Schwaigernben. Abban a modern Szent Martin templomban is, ahol a temetés után a Requiemet tartották. Sokan méltatták életét és munkásságát, köztük az egyik rendtársa, valamint Huber Ferenc, a Budakesser Gemeinschaft elnöke is. Budakeszi díszpolgárától magyarországi szülőfaluja nevében Kóthyiné Herceg Mária búcsúzott, aki Farkas Gyula polgármester kíséretében érkezett a szomorú eseményre. A művészt utolsó útjára elkísérők között jelen voltak a Budakesser Gemeinschaft vezetőségéből és tagságából többen és dr. Friedrich Zimmermann a Magyarországról származó németek országos szövetségének vezetője. A Stuttgartból Münchenbe éppen átköltözött magyar külképviseletről Körösi Antal konzul is kifejezte telefonon őszinte részvétét.

Fotók: Albrecht Klára